

داکتر یارمحمد کارشناس حفظ محیط زیست

بررسی و وضعیت محیط زیست ولایت ارزگان

ارزگان یکی از ولایت های مرکزی در جنوب و کوهستانی افغانستان است و دارای آبریز خوب است سرچشمه آب دریای هلمند ، تیری رود و آب دره خودی که که شرایط آب و هوای ارزگان را برای باغداری بخصوص نهال بادام مساعد ساخته است اما زمین داران و باغ داران مرکز ولایت شهر ترین کوت هم ساله در فصل تابستان دچار کمبود آب آبیاری می شوند. در حالیکه تمام این ها حوزه آبریز از مرکز شهر بریت کوت بخصوص در هلمند می گذرد و از از عدم مدیریت آب در ساخت شبکه های آب رسانی هدر می رود. با در نظر داشت این واقعیت که ارزگان دارای منابع سرشار آب است در بخش زراعت این ولایت کدام پرو زه بزرگ علمی نشده است.

این ولایت زراعت کاران و باغداران ترین کوه هر سال دچار کم آبی در فصل تابستان استند و از بی آبی رنج می برند. بند ها کوچک آب نیز در نواحی بعضی این ولایت وجود دارد که عبارت است از بند آغا جان ، بند منی غار و ، بند ملیز و که تنها برای آبیاری زمین ها مورد استفاده قرار گرفته است.

شاخص های پایدار

محیط زیست ارزگان در وضعیت نامناسبی قرار دارد با کسب رتبه 34 بین ولایات افغانستان قرار گرفته است .

شاخص پایدار محیط زیست ، توانایی اداره محیط زیست ارزگان برای حفاظت از محیط زیست .
بررسی شاخص پایدار و شاخص عملکرد محیط زیست ارزگان:

مساحت ولایت ارزگان بیشتر از 5، 12 هزار کیلومتر مربع است و یک ولایت نسبتاً پس مانده از نبود کار خانهای های تولید است و 72 فیصد ساحات آن را کوه های بزرگ و کوچک تشکیل می دهد و بقیه آن زمین هموار حاصلخیز می باشد. ارزگان در جنوب با ولایت زابل و قند هار ، در جنوب غرب با هلمند ، در شمال با دایکندی و در شرق با ولایت غزنی همسرحد است.

محصولات مهم زراعتی آنها عبارت است از: گندم ، جوار، ماش ، زیره و برنج می باشد . فرا آورد باغداری بادام ، چهار معز ، کیشته ، کشمش، توت و سجد نیز از محصولات باغی آن می باشد.

وضعیت اجتماعی: ارزگان 3 1400 0 هزار نفوس آن است ، اما کدام فابریک صنعتی برای اشتغال کار در این ولایت وجود ندارد و 80 فصد باشندگان این ولایت مصروف زراعت و باغ داری ، رمه داری و گله پروری و شبانی و صناعی دستی خامک دوزی قلین و گلم بافی هستند ، بقیه آن در ادارات دولتی مصروف کار دولتی می باشند. وضعیت بهداشتی سلامت اهالی . وضع صحی بهداشتی این ولایت نسبت به ولایات هم جوار آن بسیار عقب مانده است مرگ میر مادران و کودکان تا اکنون هم کایش نه یافته است. و باشندگان آن نیز از آب جوی بار ها و دریا غیر صحی استفاده می کنند.

وضعیت زباله ها : در شهر تریت کوت جمع آوری زباله ها زباله دانی ها خاک روبه ها خانه ها محل آن وجود ندارد مردم زباله های پوست مواد غذایی را در کنار سرک در کنار جوی بارها یا بداخل آب های روان پرتاب می کنند . در پایین آب ها برای کشت زراعت و استفاده آب آشامیدنی از نگاه بهداشتی سلانتهی نا راحت کنده است. و در این خمورد از طرف اداره شاروالی و اداره محیط زیست هیچ آگا هی دهی نه شده است. و وضعیت تراسپورت ارزگان : چندان رفت آمد تردد ترسپورت سنگین ندارد ، عدم رهای دی اکسید کربن هوا نیز کمتر آلوده می گردد. آسمان صاف و شب ها ی پرستاره آرام بخش اکثر نواحی آن دارد.

اقلیم ارزگان : ارزگان دارای آب هوای نیم مرطوب و خشک می باشد ، زمستان آن به نسبت کوهستانی بودن آن و عدم باد انجنان سردی ندارد و چهار فصل سال در هم نواحی آن احساس می شود. طرف جنوب آن دارای آب هوای معتدل می باشد و وادی دارد کوه های آن جنگل ندارد ، بوته های مقاوم به خشکی بشکل پرگنده رویده است. طرف شمال دارای آب هوای کوهستانی سرد دارد و درجه حرارت منفی 25 تا 35 درجه ساتیر گراد می رسد ، تنها کوه های طرف شمال آن بوته ها علف خوش خار مالچر رویده است و مردم محل چاوادار و گله پرور به این ارتفاعات حیوانات شیری را می چرانند و به عنوان مالچر از طرف آنها استفاده می شود.

کوچی ها : اقوام کوچی چاروادار شروع از فصل بهار تا تیر ماه از چراگاه های ارتفاعات آن نیز استفاده می کنند . چار واداری در ولایت ارزگان روز به روز فزونی یافته است فشار زیاد بالای علفچرا های مرتع ارزگان وارد شده است و در نتیجه زمین دامنه های شیب دار آن فشردگی پیدا کرده است به مرو زمان با عث کاهش پوشش گیاهی چراگاه کایش پیدا کرد و زمین های اهالی هر سال قربانی سلاب می شود. اگر چراگاه ها آن از طرف وزارت زراعت و مالدار ی و اداره ملی محیط زیست مدیریت نه شود در آینده به مرو زمان با عث کاهش پوشش گیاهی چراگاه ارزگان خواهد شد. عدم کنترل از رمه و گله ها فشار زیاد بالای چراگاه های مرتع وارد کند و پیمامد آن در آینده این ولایت خسارات زیادی را به بار خواهد آورد .

توانایی ولایت دارای منابع سر شتر آبی و آب هوای معتدل برای رشد انواع نباتات مساعد است اداره ملی محیط زیست طبق پالسی خود با همکاری و زراعت و وزارت احیا و انکشاف دهات در توسعه اقتصاد ملی روستا نواحی برای حفاظت از محیط زیست به اساس قانون محیط زیست هر سال با طبق برنامه ها و پلان های کوتاه مدت ، میان مدت و دراز مدت استفاده پایدار از منابع طبیعی مانند دریا هلمند و دیگر روردهای پروژه ها در جهت

احیا محیط زیست و گاهش و جلوگیری از تأثیرات آسیب رویدا های طبیعی که بالای محیط زیست رسالت محلی خویش را در دفاع از حریم محیط زیست ولایت ایفا خواهد نمود .

منابع

از ادبیات بررسی شاخص پایداری محیط زیست سویدن